

CONCEPTVERSLAG VAN DE GECOMBINEERDE EN OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIES BEHEER EN ONTWIKKELING VAN 25 JUNI 2009

Aanwezige leden en plaatsvervangende leden:

De heren J. Vrugt (Actiepartij), C.J. Pen (CDA), C.V. Wiersma (CDA), W.A. Catsman (CDA), C.A.S. de Vries (Partij Spaarnestad), J.W. van de Manakker (SP), P.G.M. Elbers (SP), P.J. Heilieggers (VVD), F. Visser (ChristenUnie/SGP) en de dames M.F. Funnekotter-Noordam (VVD), P.J. Bosma-Piek (VVD), L.C. van Zetten (D66), F. de Leeuw-de Kleuver (SP), S. Kagie (PvdA), J. Langenacker (PvdA) en T.E.M. Hoffmans (GroenLinks)

Mede aanwezig:

De heren J.J. Visser (voorzitter), M. Divendal (wethouder), J. Nieuwenburg (wethouder) en mevrouw D. Taets van Amerongen-Ingram (secretaris)

Verslag: H.A.J.M. Schellinx (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen van de voorzitter

De **voorzitter** opent om 17.00 uur de vergadering en doet een aantal mededelingen:

- De heer Van der Spoel (ChristenUnie/SGP), mevrouw Keesstra (CDA) en de heer Mulder (GroenLinks) zijn verhinderd.
- De heer Heilieggers (VVD) vervangt de heer Hikspoors en mevrouw Eikelenboom.

1a. Spreektijd voor belangstellenden

Via de heer **Elbers** is de heer **Van der Pols** aangemeld als inspreker voor belangstellenden.

De **commissie** gaat akkoord met het inspreken van de heer Van der Pols, hoewel dit buiten de orde van de vergadering valt.

De heer **Van der Pols** overhandigt als vertegenwoordiger van verontruste bewoners van de Generaal de la Reystraat een handtekeninglijst aan de raad, over onderhoud en angst voor ratten. De handtekeninglijst wordt door de voorzitter in ontvangst genomen

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt zonder verdere wijzigingen vastgesteld.

3. Eindrapport Tunnelstudie Haarlem

a. Haarlem duurzaam bereikbaar

b. Vergelijking onderzoek zeven maaiveldvarianten

c. Actualisatie Haarlems Verkeer en Vervoer Plan (HVVP)

Mevrouw **Bosma** herinnert namens de VVD aan de vele jaren van overleg en het compromis tussen VVD en PvdA dat resulteerde in het onderzoek met de eindstudie, die nu, nog voordat deze in de raad besproken had kunnen worden, in feite door het college terzijde wordt geschoven. Deze resultaten dienen in eerste instantie door de raad te worden beoordeeld. Mevrouw Bosma vraagt de wethouder te verklaren waarom dit niet gebeurd is.

De heer **Wiersma** merkt namens het CDA op dat de VVD indertijd meewerkte aan het bij voorbaat al afschieten van één van de beoogde opties.

Mevrouw **Bosma** verklaart dat haar fractie over de De Kampvariant inderdaad verdeeld was, net als het CDA, maar dat een meerderheid toch afwachten van het onderzoek voorstond.

Mevrouw **Langenacker** memoreert namens de PvdA dat indertijd tijdens de behandeling een deel van de VVD-fractie is weggelopen.

Mevrouw **Bosma** zegt dat een deel van haar fractie bijzonder ontzet was over de gang van zaken.

Zij wijst op de andere plannen die het college nu lanceert voor verbetering van de bereikbaarheid van de stad, mét de gereserveerde 104 miljoen van de provincie. Maar, zo stelt zij, dat geld is daar niet voor

bestemd. Zij is ervan overtuigd dat snelle actie geboden is, wil deze provinciale bijdrage voor Haarlem behouden blijven.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt zich namens D66 af of het al niet te laat is.

Mevrouw **Bosma** zegt dat dit niet zo is en verklaart desbetreffend contact te hebben gehad met de gedeputeerde bij de provincie.

Mevrouw **Van Zetten** betwijfelt of het beleid van gedeputeerde Mooij door de nieuwe gedeputeerde gecontinueerd zal worden.

Mevrouw **Bosma** stelt dat het hier vastgesteld beleid betreft, dat niet persoonsgebonden is.

Mevrouw **Hoffmans** noemt het namens GroenLinks vreemd dat het college in zijn nota wel de conclusie van de eindrapportage onderschrijft, dat op langere termijn de middellange tunnel noodzakelijk is om de bereikbaarheid van Haarlem voor HOV te garanderen. Zij vraagt of de VVD het met die conclusie eens is.

Mevrouw **Bosma** antwoordt bevestigend, maar zij wil nog afwachten of dat voor de volledige fractie geldt.

De heer **Pen** concludeert dat mevrouw Bosma oproept tot het nemen van een duidelijk besluit.

Mevrouw **Bosma** verklaart dat het erop lijkt dat het college aanstuurt op een keuze die tot gevolg zal hebben dat Haarlem bij de provincie in de wacht rij komt.

Mevrouw **Langenacker** vraagt of mevrouw Bosma van mening is dat een dergelijke investering de stad zo ontzettend veel verder zal helpen.

Dat vindt mevrouw **Bosma** inderdaad, want alleen zo kan Haarlem kenbaar maken serieus bezig te zijn met bereikbaarheid in de regio en aan te willen sluiten op het net HOV.

Mevrouw **Langenacker** vraagt of dat dan alleen maar kan door investeren in een tunnel.

Mevrouw **Bosma** zegt dat dat de strategische keuze is die Haarlem moet maken. De gemeente is afhankelijk van de provincie voor de uitvoering van dit soort plannen. Als Haarlem het één niet doet, dan komt er ook het ander niet.

Mevrouw **Hoffmans** vraagt zich, gezien de gestelde vragen, af of de PvdA de eindrapportage eigenlijk wel gelezen heeft.

Mevrouw **Langenacker** antwoordt dat de PvdA de eindrapportage natuurlijk gelezen heeft. Maar in het licht ervan vindt zij dat ook op andere wijzen investeren in HOV goed mogelijk zou kunnen zijn.

Mevrouw **Bosma** vervolgt dat voor de nu gepresenteerde stellingname van het college onderzoek helemaal niet nodig was geweest. De voorstellen noemt zij verbazingwekkend. Hier heeft de raad niet om gevraagd. Zij spreekt van een schijnvertoning. Voorstellen voor HOV-verbindingen naar IJmond en de Zuidas staan al in de tweede investeringsimpuls van de provincie, vertramming is altijd al de bedoeling geweest, en de Mariatunnel kwam recentelijk voor de provinciale commissie op initiatief van bewoners van Haarlem. De fractie heeft hierbij een adhesiebetuiging gestuurd.

Mevrouw **Van Zetten** merkt op dat ook D66 deel had aan deze adhesiebetuiging.

Mevrouw **Bosma** verklaart dat de fractie ook haar wethouder verzocht heeft om steun namens het college, maar dat is niet gebeurd. Hoe geloofwaardig zijn dan nog de voorstellen van het college in het voorliggende stuk?

De heer **Wiersma** vraagt of hij hier wantrouwen hoort ten opzichte van de eigen wethouder.

Mevrouw **Bosma** antwoordt dat dat dan de interpretatie is van de heer Wiersma.

De heer **Elbers** vraagt of dit de mening van de hele fractie is.

Mevrouw **Bosma** zegt in deze niet voor de andere fractieleden te kunnen spreken.

De heer **Elbers** vraagt of mevrouw Bosma in deze dan enkel voor zichzelf spreekt.

Mevrouw **Bosma** zegt te spreken in haar hoedanigheid als woordvoerder VVD commissie Beheer.

De heer **Heiligers** vult hierbij aan dat hij de VVD-fractie zal vertegenwoordigen vanuit de commissie Ontwikkeling.

Mevrouw **Bosma** hekelt het feit dat het college heeft aangegeven dat de financiële positie van de stad zodanig is dat er geen geld meer is voor het langetunnelproject. Eerst was er 50 miljoen, toen nog 18 miljoen en nu niks meer. Daarnaast wordt in het stuk ineens veel aandacht besteed aan een project

tweede brug. Mevrouw Bosma zegt zich niet te kunnen herinneren dat de raad het college verzocht heeft dit te onderzoeken en zij vraagt de wethouder wat hiervan de kosten zijn geweest.

De heer **Wiersma** vraagt of de VVD-fractie zelf ook vindt dat het geld er niet is.

Mevrouw **Bosma** verklaart dat op de begroting van deze stad voor een dergelijk prestigieus onderwerp het geld er moet zijn.

Mevrouw **Langenacker** vraagt mevrouw Bosma of zij ook de in het besluit genoemde autotunnel voldoende prestigieus vindt, of dat HOV voorrang boven de auto moet krijgen.

Mevrouw **Bosma** verklaart dat de VVD inzake vervoer zich op het standpunt stelt: én HOV, én de auto, én de fiets.

Mevrouw **Langenacker** interrumpeert dat er financieel op dit moment van én, én, én geen sprake kan zijn. Er moeten keuzes gemaakt worden.

Mevrouw **Bosma** antwoordt dat het gelet op het financiële aspect dan natuurlijk dom is om zomaar 104 miljoen van de provincie te laten liggen.

Mevrouw **Hoffmans** verklaart bij interruptie erg benieuwd te zijn naar de prioriteiten die de PvdA gaat stellen: HOV of de auto?

Mevrouw **Van Zetten** zegt namens D66 diverse malen gevraagd te hebben wat Haarlem eventueel voor het project over zou hebben. Zij vraagt of de genoemde 50 miljoen ooit in een commissie of bij de raad aan de orde is geweest. Of betreft dit informatie die enkel binnen de coalitie gecirculeerd heeft?

Mevrouw **Bosma** verklaart dat de informatie van wethouder Van Velzen afkomstig is en gerelateerd is aan de lange tunnel.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt of dit ooit in een commissie bevestigd is.

Mevrouw **Bosma** antwoordt dat dit niet officieel bevestigd is. Maar een gemeentelijke bijdrage in zo'n risicoloos project, dat bovendien voor de groei en bloei van de stad onontbeerlijk is, moet mogelijk zijn. Bij de provincie ligt het geld nog klaar. Haarlem moet daar nu voor gaan voor het te laat is. Tenzij de gemeente dit politiek niet wil, concludeert mevrouw Bosma.

De heer **Heiliegiers** sluit aan bij deze laatste opmerking van zijn collega-fractielid. Hij stelt dat dit de toon is die de afgelopen weken, misschien wel maanden, rondzingt in de raad. Het kan allerlei kanten op, ook bij de VVD. Hij wil hier wat aanvullende input geven, zoals die vanuit de commissie Ontwikkeling aan de orde is. De heer Heiliegiers herinnert eraan dat met name de SP en de PvdA op voorhand één van de varianten, de De Kampvariant, onmogelijk hebben gemaakt.

De heer **Elbers** merkt bij interruptie op dat het hier een gemeenteraadsbesluit betrof.

Mevrouw **Langenacker** wijst erop dat de heer Heiliegiers als fractievoorzitter van de VVD heeft meegestemd bij de ingediende motie.

De heer **Heiliegiers** vraagt haar of zij nog weet wat zijn stem was.

Mevrouw **Langenacker** denkt dat de heer Heiliegiers voor was.

De heer **Heiliegiers** zegt dat dit niet het geval was. Hij stemde tegen.

De heer **Elbers** verklaart dat er hoe dan ook sprake was van een besluit, bij meerderheid. Hij benadrukt dat zo'n besluit gerespecteerd dient te worden en niet op het conto van 'gemeen spel' van de SP en de PvdA geschreven mag worden.

De heer **Heiliegiers** repliceert dat hij nooit over 'gemeen spel' heeft gesproken. Wel stelt hij het onfatsoenlijk te vinden naar het bestuur toe om op voorhand keuzes die nog aan de raad of de commissies voorgelegd moeten worden, af te schieten.

De heer **Elbers** is het hier niet mee eens. Er is sprake geweest van een besluit naar aanleiding van discussie, met uitgebreid onderzoek en uitgebreide informatiewinning vooraf.

De heer **Heiliegiers** herhaalt toch te vinden dat het betreffende proces 'onfatsoenlijk' is geweest. Hij stelt bovendien dat de uiterst gebrekkige communicatie rondom het hele onderwerp op zijn minst 'niet prettig' is. Het verdient geen schoonheidsprijs.

Mevrouw **Langenacker** verklaart dat een aantal leden van de VVD-fractie indertijd bij de betreffende motie toch heeft meegestemd. Zij vraagt of de VVD die 'fatsoenlijkheidsdiscussie' dan ook binnen de fractie voert.

De heer **Heiliegiers** bevestigt dat dat het geval is. Ook stelt hij het een goede zaak te vinden dat de commissie Ontwikkeling in deze vergadering vertegenwoordigd is. Hij vindt dat in het bijgeleverde HVVP de geest van de VVD niet vertegenwoordigd is. Het stuk zal nog uitgebreid in zijn fractie besproken gaan worden.

De heer **Wiersma** vraagt of de heer Heiliegiers het HVVP zoals het hier ligt dus afkeurt.

De heer **Heiliegiers** bevestigt dit. Hij vervolgt dat voor de VVD verkeer, vervoer en bereikbaarheid van uiterst belang zijn. De huidige slechte bereikbaarheid van de binnenstad vereist én HOV, én auto, én fiets, in aanpak en in investeringen.

Mevrouw **Hoffmans** vindt dat de door de VVD desbetreffend gedane voorstellen van amateurisme getuigen en zij spreekt van 'prietvoorstelletjes'.

De heer **Heiliegiers** repliceert dat ook al die kleine stapjes nodig zijn. Hij vervolgt dat bovendien parkeren een 'hot issue' blijft, terwijl dit in het HVVP vrijwel niet aan de orde komt. De VVD blijft dit daarentegen nauwlettend onderzoeken.

De heer **Vrugt** ziet in het betoog van de heer Heiliegiers een bevestiging dat deze heel goed weet dat er eigenlijk helemaal geen geld is voor al die projecten.

De heer **Heiliegiers** zegt dat de VVD steeds heeft aangegeven te willen wachten op de resultaten van de studie. Dat het college aangeeft inzake tracé A eerst duidelijkheid te willen verkrijgen over de financiën, noemt hij de juiste insteek.

Mevrouw **Hoffmans** zegt bij interruptie het, integendeel, een hele domme insteek te vinden. Om kans te maken op een bijdrage moeten gemeente en provincie met een goed gefundeerd besluit en een sterke lobby naar het Rijk toe komen. Met dit verhaal maakt Haarlem geen schijn van kans.

De heer **Heiliegiers** vindt de nuancering die GroenLinks aangaat correct: een sterke lobby is belangrijk. Het college is verder volgens hem duidelijk in zijn keuze. Tracé A is de oplossingsvariant die voorgesteld wordt, maar daar moet wel geld voor zijn.

Mevrouw **Hoffmans** vermoedt dat het Rijk niet gek is. Hebben de coalitiefracties een paar weken geleden in de krant niet heel hard 'neen' gezegd tegen een tunnel?

De heer **Heiliegiers** verduidelijkt dat de VVD-fractie in een perscommuniqué heeft gezegd nú geen tunnel te willen. De financiële informatie waar de fractie op dit moment over beschikt geeft veel reden tot voorzichtigheid. Daarom moet ook wat de VVD betreft de lobby en gang naar de minister toe plaatsvinden.

De heer **Pen** stelt namens het CDA dat iedereen bij duidelijkheid gebaat is. Vaagheid brengt geen geld. Hij daagt de VVD uit gewoon 'nee' tegen het besluit te zeggen en niet om de brei heen te draaien.

Mevrouw **Bosma** geeft ter verheldering aan dat naar aanleiding van dit specifieke project zeer onlangs nog contact is geweest met de staatssecretaris. Daar werd duidelijk dat dit project pas bij de minister zal komen als Haarlem samen met de provincie duidelijk zijn keuze aangeeft.

Ook de heer **Vrugt** benadrukt de noodzaak van een duidelijk keuze om kans te maken op een rijksbijdrage.

Mevrouw **Hoffmans** is overtuigd dat met het voorliggende besluit de gemeente kansloos is.

De heer **Heiliegiers** is nieuwsgierig naar de reactie van wethouder Nieuwenburg rondom de door mevrouw Hoffmans genoemde lobby. Hij vervolgt dat de financiële effecten van de lopende economische crisis op Haarlem nog niet duidelijk zijn. Hij ziet uit naar de voor na het reces beloofde rapportage hierover van wethouder Van Velzen.

De heer **Elbers** complimenteert namens de SP de heer Heiliegiers met zijn fatsoenlijke betoog. Hij zegt bij de vele insprekers vooral getroffen te zijn door de bijdrage van de voorzitter van De Kamp/Heiliglanden, de heer Kroon. Deze zaaide, aldus de heer Elbers, op heel fundamentele en methodische wijze twijfels over de cijfers.

Mevrouw **Hoffmans** interrumpeert dat er daar sprake was van een kreet zonder onderbouwing. Als de SP die kreet onderschrijft, dan wil zij graag van de heer Elbers de onderbouwing horen.

De heer **Elbers** stelt dat de heer Kroon een en ander met voorbeelden onderbouwd heeft en dat later nog nader heeft toegelicht. Zijn betoog is gegrond op een methodische aanpak, waarbij cijfers naast elkaar

gezet worden. Het is allemaal samengevat in een kleine studie, geheten “De korte tunnel en de lange tunnel”.

De heer **Pen** concludeert uit de woorden van de heer Elbers dat de SP haar oren laat hangen naar de mening van twee wijkraden, boven die van de vele overige partijen.

De heer **Elbers** schrijft die conclusie op de heer Pen's eigen conto.

Mevrouw **Hoffmans** herinnert eraan dat 750.000 euro is uitgegeven aan een zeer uitgebreid onderzoek, door gerenommeerde en deskundige bureaus. Zij vraagt of de SP van mening is dat desondanks de op dit onderzoek gebaseerde conclusies niet deugen.

De heer **Elbers** herhaalt te denken dat er twijfels zijn gezaaid en dat een en ander opnieuw bekeken dient te worden.

Mevrouw **Bosma** vraagt wat de SP dan vindt van alle ondernemers in Haarlem, die op de gemeente en de raad rekenen.

De heer **Elbers** zegt dat de SP haar oren overal te luisteren heeft gelegd.

Mevrouw **Hoffmans** vraagt of ook de SP niet vindt dat het een verantwoordelijkheid van de raad is om een visie te ontwikkelen op de bereikbaarheid van Haarlem, op het HOV, en die visie vervolgens uit te leggen aan de stad.

De heer **Elbers** vindt het belangrijk dat elke fractie een standpunt bepaalt en hiervoor in de raad een meerderheid probeert te krijgen. Maar de SP is allereerst een volksvertegenwoordiging van de SP.

Mevrouw **Van Zetten** interrumpeert dat de SP natuurlijk een actiep partij is. Maar het door de partij aangegane bestuursavontuur brengt verantwoordelijkheden met zich mee. Zij vraagt de fractie om toe te geven deze taak eigenlijk niet aan te kunnen.

De heer **Elbers** verklaart dat de SP met overtuiging gekozen heeft om de mogelijkheden en belemmeringen met open vizier uitgebreid en langdurig te onderzoeken. Maar standpuntbepaling doet de fractie in eerste instantie vanuit wat zij zélf wil. De SP wil een verbetering in de Zuidtangentroute zonder tunnel, waarbij minuten te winnen zijn. Inmiddels in uitvoering gebracht zijn de voorstellen van de SP ter opheffing van de opstoppingen aan de Nassaulaan en consequente verbeteringen van de verkeerslichten bij de Lange Brug. Dit is ook nodig bij de Europaweg en de Parklaan/Kruisweg. Daarnaast is er voorrang vereist voor de Zuidtangent, ook op de scheepvaart. De heer Elbers stelt dat met zulke maatregelen de beoogde minuten tijdwinst gemaakt worden en een tunnel van 300 miljoen overbodig wordt.

Mevrouw **Hoffmans** merkt bij interruptie op dat dus ook de SP het rapport niet heeft gelezen. De heer Elbers praat op wijkniveau en zij wijst erop dat tijdwinst hier wel de laatste van de zorgen is. Daar gaat het niet om en daar gaat ook de studie niet over.

Mevrouw **Bosma** vraagt of de heer Elbers in zijn betoog zou willen aangeven waarom de SP van meet af aan in alles mee is gegaan, om dan nu opeens alles weer links te laten liggen.

De heer **Elbers** stelt dat de SP altijd voorstander is geweest van een studie naar het traject van de lange tunnel. Indertijd is er een zogenaamd dubbelbesluit genomen ten aanzien van de Gedempte Oude Gracht: akkoord gaan met eenrichtingsverkeer als er ook een studie naar een lange tunnel plaats zou vinden.

Ten slotte geeft de heer Elbers puntsgewijs het standpunt van de fractie ten aanzien van de vijf in het voorliggende besluit door het college voorgestelde maatregelen. Ten aanzien van punt a zegt de SP ‘ja’, bij externe financiering.

Mevrouw **Bosma** vraagt naar de waarde van dit ‘ja’, in relatie tot een ‘ja’ voor de tunnel waar de commissie het nu over heeft.

De heer **Elbers** antwoordt dat de SP ‘ja’ heeft gezegd tegen een lange tunnel.

Ook ten aanzien van punt b zegt de SP ‘ja’, weer onder voorwaarde van externe financiering en mits vertramming van de héle Zuidtangent. Ten aanzien van punt c zegt de SP eveneens ‘ja’, onder voorwaarde van externe financiering.

De heer **Pen** interrumpeert dat de SP dus alles voor 0 euro wil, zonder een besluit te nemen.

De heer **Elbers** vervolgt dat ten aanzien van punt d de SP ‘ja’ zegt als gebruikgemaakt wordt van de huidige lijn 75 die al als zodanig functioneert. Ten aanzien van punt e zegt de fractie ten slotte ook ‘ja’, maar vraagt waarom er bij het station gestopt wordt.

Hij wijst er verder met nadruk op dat de SP niet akkoord gaat met twee van de voorgestelde mogelijke (korte) tunnels: niet met die bij De Kamp/Heiliglanden, noch met die langs het Rozenprieel.

Mevrouw **Hoffmans** reageert dat de SP daarmee alle andere genoemde ontwikkelingen onmogelijk maakt.

Mevrouw **Bosma** wijst erop dat het in deze vijf maatregelen allemaal al projecten van de provincie betreft. Daar hoeft de gemeente in feite helemaal niet aan mee te doen.

De heer **Elbers** **repliqueert** dat dat externe financiering is.

De heer **Heiligers** zegt dat er geen technische uitwerking gegeven is naar de raad en commissies toe welke varianten er voor tracé A te kiezen zijn, terwijl de SP nu toch alweer op voorhand varianten uitsluit. Hij gebruikt in dit kader nogmaals het woord 'onfatsoenlijk'.

De heer **Pen** verklaart dat een meerderheid van de CDA-leden akkoord gaat met de vorm van een tunnelvariant. Hij wijst op het gebrek aan goede en eenduidige informatie, van alle zijden, ook die van het college, waarbij keer op keer verkeerde suggesties worden gewekt. Werken aan de bereikbaarheid van Haarlem is geen keuze meer, het is een noodzaak. Daarin speelt een duurzame oplossing voor HOV een essentiële rol en hij vraagt hoe het college aankijkt tegen de HOV-verbinding naar Noord. Het CDA noemt het voorliggende besluit van het college een blamage voor alle betrokkenen. De heer Pen stelt dat er hier niks staat. Hij roept de VVD op met het CDA mee te denken en gezamenlijk als meerderheid de zo noodzakelijke stappen richting provincie en Rijk te zetten. Een goede communicatie en juiste informatie kan veel van de levende weerstand wegnemen. Voor overlast is er in veel gevallen ook compensatie, aldus de heer Pen. Daarom is het geboden het hele verhaal te vertellen. Het gaat om de regionale positie van Haarlem en het stadsbelang. Hij wijst erop dat bijvoorbeeld met een tunnel er honderden bussen minder door de Schalkwijkerstraat zullen rijden. De heer Pen vraagt of de bewoners daar wel eens op zijn geweest.

Mevrouw **Bosma** vraagt of de heer Pen het Rabobank-rapport over het gebrek aan ontsluitingsmogelijkheden in Haarlem heeft gelezen.

De heer **Pen** zegt dat Haarlem al jaren één van de slechtst bereikbare steden van Nederland is. Het is, vervolgt hij, natuurlijk complex en integraal en iedereen heeft bovendien ietwat last van het Noord/Zuidlijn-syndroom. Dat moet een aandachtspunt zijn en mag adequate uitvoering van het technisch relatief weinig ingewikkelde tunnelproject niet in de weg staan. Hij vraagt bevestiging van het college dat er veel meer winst is, bijvoorbeeld door verlaging van diverse vormen van overlast in verschillende wijken, dan enkel de minuten tijdwinst voor de bus. Ook vraagt hij of inderdaad zonder een tunnel andere ontwikkelingen als vertramming belemmerd zullen worden. Klopt het dat de door een tunnel bemogelijkte toename van het verkeer een forse impuls aan de economie van de binnenstad zal geven en dat er bij de Schipholweg 023 enorme ontwikkelingsmogelijkheden kunnen komen? Ten slotte vraagt hij het college duidelijk uiteen te zetten wat de consequenties inzake mate en tijd van overlast zullen zijn indien het project daadwerkelijk tot uitvoering komt.

De **voorzitter** schorst om 18.20 uur de vergadering voor een eetpauze.

De **voorzitter** hervat de vergadering om 18.45 uur.

Mevrouw **Langenacker** verklaart met de PvdA verheugd te zijn dat de korte tunnels van de baan zijn en een lange tunnel weer kansrijk is, met alle voordelen van dien, zoals de fractie die al ruim een jaar geleden voor ogen had en uiteenzette.

Mevrouw **Bosma** herhaalt nogmaals dat het op basis van een compromis was dat de PvdA indertijd mee is gegaan in de studie naar een lange tunnel van de Schipholweg naar de Gedempte Oude Gracht, terwijl de fractie het nu doet voorkomen alsof het om die drie korte tunnels gaat.

Mevrouw **Hoffmans** stelt bij interruptie dat het erop lijkt dat het eerdere betoeg van mevrouw Bosma de PvdA enigszins overvallen heeft.

Mevrouw **Langenacker** noemt het opvallend dat mevrouw Bosma in ieder geval een heel ander verhaal houdt dan wat er op de VVD-website te vinden staat, waar zij las dat de partij na lezing van het rapport tegen een tunnel is.

Zij vervolgt dat een jaar en een kredietcrisis verder een lange tunnel financieel niet meer haalbaar is volgens de gedeputeerde van de provincie.

Mevrouw **Van Zetten** vraagt wanneer de PvdA de heer Mooij dit heeft horen zeggen.

Mevrouw **Langenacker** antwoordt dat zij dit de heer Mooij dit jaar heeft horen zeggen, in de krant, maar ook tijdens een bijeenkomst.

Mevrouw **Van Zetten** zegt dat ook in februari van dit jaar de fractie nog vóór een lange tunnel was.

Mevrouw **Langenacker** zegt daar nog steeds zo over te denken, want de PvdA is in eerste instantie vóór HOV. De lange tunnel is hiervoor de beste optie. Omdat daar de financiële middelen niet voor zijn, liggen er nu ook andere varianten voor. De PvdA bekijkt alle varianten serieus, maar is geen voorstander van de Turfmarktvariant noch van de De Kampvariant, die eerder al door middel van een raadsmotie werd afgewezen.

Mevrouw **Bosma** vraagt waarom bij de De Kampvariant de PvdA niet eens een debat afwachtte, maar gelijk al in de krant zette dat de fractie deze optie zou 'afschieten'.

Mevrouw **Langenacker** zegt dat de PvdA middels een persbericht naar buiten heeft gebracht dat zij vond dat de De Kampvariant ongeschikt was. Vervolgens is er in de raad een motie ingediend die de PvdA gesteund heeft.

Mevrouw **Bosma** vraagt of de PvdA het normaal vindt dat persberichten het belangrijkste medium zijn in de besluitvorming.

Mevrouw **Langenacker** repliceert dat elke partij op het moment dat zij een bepaald standpunt heeft, dat ook naar buiten kan brengen. De VVD geeft bijvoorbeeld al op haar website aan wat zij van de tunnel denkt, aldus mevrouw Langenacker.

De heer **Wiersma** vraagt bij interruptie of mevrouw Langenacker niet vindt dat die discussie in de raad en in de commissie gevoerd had moeten worden.

Mevrouw **Langenacker** stelt dat dat toen middels die motie ook gebeurd is en nu weer.

De heer **Wiersma** noemt dat 'achteraf'.

Mevrouw **Langenacker** vindt van niet. De raad heeft indertijd gekozen om de De Kampvariant geen onderdeel van het rapport te laten zijn.

De heer **Wiersma** vraagt of de discussie die op dit moment wordt gevoerd dan iets als water na de wijn is.

Dat vindt mevrouw **Langenacker** niet. De insprekers eerder deze week hebben duidelijk tot uitdrukking kunnen brengen dat en waarom ze niet blij waren met het voortijdige uitsluiten van zekere varianten.

Mevrouw Langenacker toont daar begrip voor. Maar daarna en daardoor is er een nieuwe variant naar boven gekomen, die anders wellicht nooit aan de orde zou zijn geweest, hoewel een deel van de participanten aangaf hier niet eens meer naar te willen kijken.

Mevrouw **Hoffmans** interrumpeert dat die insprekers niet aangegeven hebben dat ze per se en uitsluitend de De Kampvariant willen, enkel dat zij vinden dat de desbetreffende besluitvorming op onjuiste wijze heeft plaatsgevonden. Zij vraagt waarom de commissies hier niet gewoon kunnen erkennen dat, hoewel de voorstemmers nog steeds inhoudelijk achter de motie staan, de manier waarop het een en ander is gegaan geen schoonheidsprijs verdient.

Mevrouw **Langenacker** wil GroenLinks dit laatste niet volledig meegeven, hoewel ze begrijpt dat het voor sommige betrokkenen teleurstellend is geweest. Zelf ziet ze het als pluspunt dat men vervolgens breder is gaan zoeken naar andere mogelijkheden.

Mevrouw **Van Zetten** ziet namens D66 in het gebeurde toch een ongewenste uitstraling naar de stad en wijst op een mogelijke precedentwerking naar andere wijken toe.

Mevrouw **Langenacker** zegt dat de fractie heel serieus naar de drie verkorte varianten heeft gekeken, maar moet constateren dat ook de derde variant in het rijtje voor de PvdA niet voldoet. De belangrijke voordelen van een lange tunnel worden met geen van de verkorte varianten gerealiseerd.

Mevrouw **Hoffmans** wijst op de maatschappelijke kosten-batenanalyse in het collegevoorstel, waaruit blijkt dat de middellange tunnel het beste scoort. Zij stelt dat het onjuist is dat de lange tunnel het meeste oplevert.

Mevrouw **Langenacker** zegt dat de PvdA er moeite mee heeft dat, eenmaal de Spaarnepassage gepasseerd, er vervolgens richting station nog steeds allerlei obstakels zijn.

Mevrouw **Hoffmans** vraagt of ook de PvdA dus de eindconclusies van het rapport en het collegebesluit in twijfel trekt.

Mevrouw **Langenacker** zegt dat de fractie deze niet in twijfel trekt, maar wel ook haar eigen conclusies trekt.

De heer **Pen** interrumpeert dat onderzoek feiten levert. Daar moet je geen draai aan geven.

Mevrouw **Bosma** krijgt het gevoel dat de PvdA de varianten überhaupt niet had willen bekijken. Dat klemt temeer gezien het directe contact dat er over een en ander met de fractie is geweest na het De Kamp-debacle.

Mevrouw **Langenacker** verklaart dat geen van de kortetunnelvarianten de oplossingen bieden die er in Haarlem nodig zijn voor HOV. Zelfs als de provincie daar geld voor over heeft, doet de PvdA het liever op een goede manier.

Mevrouw **Hoffmans** is het met mevrouw Langenacker eens dat een provinciale bijdrage niet leidend dient te zijn voor een besluit. Maar wat zij niet begrijpt is hoe de PvdA blind kan zijn voor de conclusies van het rapport en het collegebesluit, waarin overduidelijk wordt dat de middellange tunnel wat kosten en baten betreft het beste scoort.

Mevrouw **Langenacker** zegt dat de PvdA investeren in enkel het overbruggen van de Spaarnepassage niet voldoende vindt.

Mevrouw **Hoffmans** vraagt of de PvdA dan soms deskundiger is dan de mensen die het onderzoek hebben uitgevoerd.

Mevrouw **Langenacker** antwoordt dat haar fractie alles goed overwogen heeft, dat er een goed rapport ligt, maar dat de PvdA toch steeds nog voor de lange tunnel gaat. Hoewel dat financieel op dit moment niet mogelijk is, zou nu kiezen voor een kortere tunnel deze bij voorbaat ook voor de toekomst uitsluiten.

Mevrouw **Hoffmans** herhaalt dat voor GroenLinks de oplossing van het Haarlemse bereikbaarheidsprobleem ligt in het HOV. Dat is goed voor het milieu, goed voor het groen en zelfs goed voor de doorstroming van het autoverkeer. Voorwaarde is dat HOV een gelijkwaardig alternatief biedt voor de auto. Prognoses laten zien dat de toestroom van reizigers met het HOV in alle gevallen toe zal nemen, maar met name als er ook HOV komt in de Zuidas en deze doortrekt naar Haarlem-Noord. Hiervoor is het noodzakelijk dat de frequentie van de Zuidtangent kan toenemen. GroenLinks is daarom voorstander van een middellange tunnel. Die biedt hier soelaas. Deze mening van de fractie deelt zowel de provincie als het Rijk. Mevrouw Hoffmans stelt dat de middellange tunnel aansluit op het rijksbeleid. Dat moge hoop bieden op de mogelijkheden voor subsidie en financiering.

De heer **Heiligers** zegt bij interruptie dat het niet zo is dat de VVD niet wil investeren in HOV. Maar, verklaart hij, de wethouder van Financiën heeft duidelijk gemaakt dat Haarlem de komende tijd bijzonder voorzichtig zal moeten zijn met investeren.

Mevrouw **Hoffmans** noemt het kortzichtig om dan juist hier te bezuinigen. Het zou tot gevolg hebben dat Haarlem over tien, twintig jaar aan de zijlijn staat in de metropoolregio Amsterdam. GroenLinks begrijpt daarom niet waarom het college niet gewoon met een helder besluit komt richting het Rijk. Als het college het dan niet doet, dan vindt zij dat de raad het maar moet doen. Die moet zich uitspreken voor een middellange tunnel en daarmee naar het Rijk gaan.

De heer **Elbers** vraagt hoe GroenLinks een oplossing ziet voor de problemen voorbij de Gedempte Oude Gracht, naar het station.

Mevrouw **Hoffmans** stelt dat er inderdaad méér nodig is dan een middellange tunnel alleen. Zij denkt bijvoorbeeld aan een lightrail verbinding en noemt opties uit de eindrapportage, zoals het autovrij of autoluw maken van de Gedempte Oude Gracht.

De heer **De Vries** vraagt hoe zeker mevrouw Hoffmans is dat er beschikt zal kunnen worden over de circa 200 miljoen die er naast de provinciale bijdrage nodig is.

Mevrouw **Hoffmans** weet in ieder geval dat als er geen besluit genomen wordt, die 200 miljoen er zeker niet zal komen. Zij herhaalt dat de middellange tunnel niet meer dan een eerste stap is. Daarna moet er nog veel gebeuren en dat verder verloop moet met name ook in intensief contact met de betrokkenen en omwonenden plaatsvinden.

De heer **Vrugt** brengt in herinnering dat D66 en de Actiepartij de enige partijen zijn die niet hebben ingestemd met de tunnelstudie. De lange tunnel was voor de fractie per definitie onbespreekbaar, ongewenst en niet realistisch. Voor de later ingebrachte korte varianten geldt hetzelfde. De heer Vrugt noemt alle voorstellen overbodig, aangezien de huidige Zuidtangent prima functioneert. De paar blijvende oneffenheidjes kunnen op andere wijze efficiënt en veel goedkoper opgelost worden.

Mevrouw **Hoffmans** stelt bij interruptie dat ook de Actiepartij het rapport niet gelezen heeft.

De heer **Vrugt** zegt dat zijn fractie haar eigen conclusies trekt. Hem zijn geen klachten van gebruikers over dit deel van de route bekend en hij noemt het onbestaanbaar dat men zich in de bredere discussie over HOV en bereikbaarheid van Haarlem op dit punt zo heeft blindgestaard. Voor de beide gewenste verbindingen, naar het noorden en naar Schiphol en de Zuidas, is een Spaarnepassage ter hoogte van de Lange Brug overbodig. De heer Vrugt stelt dat lokaal en regionaal HOV volledig met elkaar worden verward en men is blijven hangen in het idee dat alles allemaal door de binnenstad zou moeten. Voor het regionale OV ligt de infrastructuur er al, zowel aan de west- als aan de oostkant. Er ontbreekt enkel een ondergrondse verbinding vanaf de zuidelijke toegangswegen in Schalkwijk rechtstreeks naar de Westelijke Randweg. Nu de Schoterbrug er eenmaal ligt, biedt deze de uitgelezen kans tot gebruik als ontbrekende schakel tussen IJmond, station Waarderpolder en verder naar Schiphol en Zuidas. De huidige route Zuidtangent kan daarnaast prima in al dan niet vertramde vorm het lokaal HOV blijven vormen. Als er dan weer eens geld zou zijn, ligt het aanleggen van de ontbrekende schakel Schalkweg/Westelijke Randweg als eerste prioriteit het meest voor de hand. Er is nu echter geen geld. De Actiepartij dringt er daarom op aan de omwonenden van het Rozenprieel zo snel mogelijk helderheid te verschaffen en voorziet hiertoe een motie.

De heer **De Vries** verklaart dat Partij Spaarnestad het roerend eens is met het MKB, de Kamer van Koophandel en andere insprekers eerder deze week. De goede verbinding van Haarlem met buiten is van het uiterste belang. Dat staat in wezen los van de vraag hoe die bus of tram straks door de stad heen gaat. Wat dat laatste betreft vindt de fractie dat er geen risico genomen moet worden en dat die route in ieder geval niet door het oude centrum moet gaan. Ook vindt Partij Spaarnestad dat de raad zich niet gek moet laten maken door koste wat kost voor enige tunnelvariant te moeten kiezen. Verder vindt de fractie het heel verstandig dat het college eerst na wenst te gaan over hoeveel geld er voor het project beschikt kan worden.

Mevrouw **Van Zetten** kiest, met D66, voor variant A. De lange tunnel heeft de fractie altijd volstrekt irrealistisch gevonden. Wel is de partij als vanouds voorstander van de tram en de lightrail. Omdat de lightrail er niet zal komen als er geen tunnel komt, is de keuze van de fractie hier een tactische zet. Zij benadrukt dat het gaat om een visie, om een principebesluit, waarvan de uitvoering toch niet van vandaag op morgen plaats zal gaan vinden.

Zij wijst verder op de slechte sfeer veroorzaakt mede door de barre communicatie met buurten en belanghebbenden. D66 roept het college op om in deze zijn verantwoordelijkheid te nemen en nog eens met de stad te gaan praten. Het voorliggende raadsbesluit noemt zij een vlucht naar voren. Zij stoort zich met name aan punt 3, aangezien het beoogde financiële draagvlak bij provincie en Rijk al veel eerder gezocht had moeten zijn. Mevrouw Van Zetten meent dat op dit moment de relaties met de provincie totaal verstoord zijn.

Mevrouw **Langenacker** stelt dat een tunnel niet nodig is voor het realiseren van het bij eerdere gelegenheden door D66 gewenste 'lieflijke trammetje'. Nu is dat ineens een lightrail geworden,

constateert zij. Mevrouw Langenacker zegt daarom dat ook deze fractie op een wat vreemde manier met de kwestie omgaat.

Mevrouw **Van Zetten** verklaart dat mevrouw Langenacker er helemaal niks van begrepen heeft en laat het er verder bij.

De heer **Visser** stelt namens de ChristenUnie/SGP dat het college en de gedeputeerde er nog niet uit zijn met het Rijk. Er is wel gesproken, maar het punt is het geld. De lange tunnel waar de PvdA nog op hoopt is dan ook niet meer dan een illusie, want tot en met 2020 en zelfs tot nog ver daarna is bijna al het geld van het Rijk al belegd. De heer Visser zegt dat er nu hier wordt gevraagd om een keuze te maken, terwijl de grootste coalitiepartner dat niet durft en aan luchtfietsen blijft doen. Hij benadrukt dat elk uitstel van keuze de kansen van Haarlem verder verkleint. De ChristenUnie/SGP vindt dat de Zuidtangent opgewaardeerd moet worden. De heer Visser verklaart dat het college een keuze moet durven maken en hij hekelt de vele projecten die er in het voorliggende stuk nog eens bijgehaald worden. Hoewel de fractie neigt tot een keuze voor de middellange variant, maakt zij deze keuze hier niet, omdat in het voorstel een totaalvisie op OV en hoe dan precies de Zuidtangent moet doorrijden ontbreekt.

Reactie van het college

Wethouder **Nieuwenburg** vermoedt dat er een aantal misverstanden bestaan ten aanzien van de implicaties van het voorliggende raadsbesluit, dat, zo meent het college, toch wel degelijk helder is. Het college kiest voor traject A en wil graag samen met de provincie naar het Rijk toe om te kijken in hoeverre dit financieel haalbaar is. Bewust kiest het college voor een bredere insteek dan enkel 'een tunnel voor een busje'. Dit eindrapport concludeert dat faciliteren van HOV middels een tunnel zou moeten. Wil men vertrammen, dan gaat het daarnaast vooral ook om de vervoerswaarde. Daarbij is 18.000 reizigers een kantelpunt. Men kan besluiten eerst te vertrammen of om eerst een tunnel te bouwen. In het eerste geval loopt de zaak stuk op het traject dat in het verlengde ligt van de Spaarnepassage. De wethouder zegt dat een tunnel die stopt bij het station niet de meerwaarde levert die de stad Haarlem nodig heeft. Daartoe is het nodig om het, bijvoorbeeld, toch ook te hebben over zo'n Mariaverbinding.

Mevrouw **Bosma** stelt dat die vraag nu niet voorligt. Het een is geen voorwaarde om het andere tot stand te brengen.

Wethouder **Nieuwenburg** vervolgt dat het oorspronkelijk allemaal om een lange tunnel ging, die tot aan het station zou lopen. Later werd gesproken over terugvalscenario's, in de vorm van korte tunnels. Deze bieden echter geen adequate oplossing voor een regionale aanpak. Het college heeft ook mede naar aanleiding van de vele discussies met groeperingen en maatschappelijke organisaties een duidelijke keuze gemaakt: zich uitspreken over een duidelijk tracé en het zich uitspreken over een variant. Maar niet het zich uitspreken over hoe het dan precies zit binnen een variant, omdat het college van mening is dat er eerst duidelijkheid moet zijn over de financiering alvorens de stad op stellen te zetten.

De heer **Pen** vraagt bij interruptie om helderheid. Wat is de procedure, hoe zit het?

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat er een besluit is, waarvan ook duidelijk uit de rapportage blijkt dat de orde-groottebedragen liggen tussen de 260 en 290 miljoen. Daarmee wil het college naar het Rijk. Het vraagt van de raad de kans om dat ook te doen.

Mevrouw **Hoffmans** noemt het bij interruptie naïef dat de wethouder na al het gehoorde nog steeds gelooft met het verhaal zoals het er ligt, een kans bij het Rijk te maken.

Wethouder **Nieuwenburg** vervolgt dat men realistisch moet zijn. Op termijn wil de rijksoverheid grote bedragen investeren voor HOV, maar er is veel concurrentie, en ook voor noodzakelijke investeringen zijn er op dit moment grote tekorten.

Mevrouw **Van Zetten** stelt bij interruptie ditzelfde verhaal al in februari van de wethouder gehoord te hebben. Toen was er urgentie en moest alles voor eind maart geregeld zijn, terwijl het nu bijna juli is. Ze noemt dit volstrekt ongeloofwaardig.

Wethouder **Nieuwenburg** zegt dat het een feit is dat dit nog steeds op de agenda staat.

De **voorzitter** onderbreekt het debat. Hij wijst erop dat de vergadertijd verstreken is en zal in het presidium een voorstel doen hoe met hetgeen wat resteert (de termijnen van het college, alsmede het debat) om te gaan. Het vervolg zal waarschijnlijk in het kader van de raadsvergadering van 2 juli aanstaande plaatsvinden.

De heer **Pen** stelt als punt van orde dat hij wel antwoorden van het college wil op alle vragen die gesteld zijn.

Mevrouw **De Jong** zegt dat het onderwerp dusdanig belangrijk is dat het zaak is dat het college ervoor zorgt dat er een besluit wordt genomen waar een groot deel van de raad achterstaat.

De **voorzitter** geeft als ordevoorstel dat het college concrete vragen schriftelijk zal beantwoorden en dat het college in de raad duidelijk gaat antwoorden op de al of niet terechte verwijten over mistigheid en onduidelijkheid.

De heer **Pen** roept de VVD-fractie op om, als er dekking gevonden zou worden, met het CDA mee te gaan. Mevrouw **Bosma** lijkt positief te staan tegenover deze oproep.

4. Sluiting

De **voorzitter** dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit om 20.00 uur de vergadering.